

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายวรสิทธิ์ โรจนพานิช

004502

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๖

THE EFFECTS OF GENERAL ELECTIONS ON THE ROLES OF THE LAW MAKERS

Mr. Worasit Rojanaparnich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาระดับสูงตรีปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
.....

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ)

.....
.....

กรรมการ

.....
.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงศ์เพ็ญ ศกุนตลาภัย)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงศ์เพ็ญ ศกุนตลาภัย

Thesis title The effects of general elections on the roles of the law makers.

Name Mr. Worasit Rojanaparnich

Academic Year 1973

ABSTRACT

Since the Revolution on 24th June, 1932 until the time being the Thai Government had called 11 general elections. Most of them had been performed by direct voting system. Only the one indirect voting system was held at the first general election (15th November 1933)

In most elections considerably low than 50 % of the eligible voters had turned up at the polls. Only once, the February 26th 1957 election, in which irregularities such as the use of system called "fire-cards" and "paratroopers", had the turn out exceeded 50 % of the eligible electorate. This caused a Coup d'etat later on.

Thai politicians who look at politics primarily as an opportunity for public service are still few and far between. The average Thai politician will not easily or willingly sacrifice his career and fortune in the public interest; nor is he overly concerned about principles or the means he employs to attain his goals. Practically all of them are in politics as a means directly or indirectly of realizing a life of greater affluence, influence, prestige, and honor. Then, the National Legislative Function came to absolutely failure.

It is suggested that the way to improve the said problems, the electoral process should be changed. By abolishing the system of election at large with closed ballot, which means, the Political Parties will gain the significance during the campaign. For the purpose of controlling the candidates behavior, the campaign fund should be limited. People should be educated to understand the way of democracy in election. Furthermore, the reorganization of the Parliament Secretariate and the Parliament Committee should be changed to act as the technical advisory committee to the member of parliament.

คำนำ

ในการที่ผู้เขียนเลือกหัวข้อ "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" เป็นหัวข้อเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นส่วนประกอบในการศึกษาปริญญาตรีสาขาสหศาสตร์มหาบัณฑิต ทั้งนี้ ก็เพราะผู้เขียนมีความสนใจทางด้านการเมืองการปกครองมาตั้งแต่เด็ก และคิดว่าถ้าหากมีโอกาสได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็จำเป็นต้องเอาความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด นอกจากนั้น ในการเขียนเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ผู้เขียนให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะตำราเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งไม่ค่อยมีผู้ใดเขียนไว้เป็นหลักฐานแน่นอน ผู้เขียนจึงได้ใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังอดีต ส.ส. และได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ส.ส. ไคแก่ ร.อ.สมบุญ ไพรินทร์ ส.ส. จังหวัดร้อยเอ็ด, ส.ส.หญิงพันธุ์ สุกบรรทัด ส.ส. จังหวัดสระบุรี, พ.ท.ประเสริฐ สุกบรรทัด อดีต ส.ส. จังหวัดสระบุรี และวุฒิสมาชิก, อาจารย์ดำรง ลัทธพิพัฒน์ อดีต ส.ส. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ช่วยกรอกแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์เป็นส่วนตัว ตลอดจนให้แนวความคิดต่าง ๆ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีก็ด้วยความกรุณาจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์เพ็ญ ศกุนตารักษ์ ที่เป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ที่ให้กำลังใจและความหวัง ตลอดจนได้สละเวลาอันมีค่าของท่านช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องและแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ และได้ให้แนวความคิดที่มีคุณค่าหลายประการ

คุณแนบ สุกสงวน, คุณสุชนัน จิตรภักดิ์, คุณพูลศรี โคสุภราช, คุณสุทัศน์ ชมศรี, คุณตลอด จรุงรัตน์, คุณพิชิต โอบอ้อม, คุณโยธิน ทองคำ, คุณถวิล ไพโรจน์, คุณสมควร รวีรัฐ, คุณสกล เจริญพานิช, คุณณรงค์ ไทสมภาค, คุณทวี ชีระวงศ์เสวี, คุณชัยรัตน์ พิชนเจริญ และคุณวันดี โรจนพานิช ที่ช่วยค้นคว้าและพิมพ์เอกสารสำคัญในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ตลอดจนให้กำลังใจตลอดมา

ในการจัดพิมพ์ ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก คุณทองสุข อัครนิมิตร์ คุณวิชัย เปรมศรี คุณมงเยาว์ แต่งเกษม และ คุณเกษม ศิริโต

ผู้เขียนรู้สึกสำนึกในบุญคุณของทุกท่านที่มีส่วนให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดี จึงขอขอบ
 พระคุณท่านผู้มีพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ (นางฉวี) คุณพ่อ
 (นายอรุณ) ที่ช่วยเหลือในค่านันทนทรัพย์ คุณลุง (พ.ท.ประเสริฐ สุขบรรทัด) คุณป้า
 (ทูนศรี สุขบรรทัด) ในด้านความหวังในชีวิต และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศ์เพ็ญ สกุนตาทย์
 ในด้านการศึกษาจนคว้า ใ้ ณ ที่นี้ด้วย.

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำนำ	ค
สารบัญตาราง	ณ
บทนำ	๑
ความสำคัญของเรื่อง	๑
ความมุ่งหมายในการศึกษา	๓
วิธีการศึกษาและขอบเขตการศึกษา	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	๔
การเสนอเรื่อง	๕
บทที่ ๑	๕
๑.1 ความเป็นมาของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทย	๕
๑.2 หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	๗
๑.๑ วิธีการเลือกตั้ง	๗
๑.๒ เขตการเลือกตั้ง	๘
๑.๓ ระบบการเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก	๘
๑.๔ การให้ราษฎรมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง	๙
๑.๕ การคัดค้านการเลือกตั้ง	๑๐
๒. การเลือกตั้งแต่ละครั้งของไทย	๑๐
๒.๑ การเลือกตั้งเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงลัทธิรัฐธรรมนูญ	๑๐
๒.๒ การเลือกตั้งเนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องออกตามวาระ	๑๖
๒.๓ การเลือกตั้งเนื่องจากการยุบสภา	๑๘
๒.๔ การเลือกตั้งเพิ่มเติมตามบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญ	๒๑
สรุป	๒๓

	นิ
	หน้า
บทที่ ๒	๒๗
๒.๑	๒๘
๒.๑.๑	๒๘
๒.๑.๒	๒๘
๒.๑.๓	๒๘
๒.๑.๔	๒๘
๒.๒	๓๐
๒.๒.๑	๓๐
๒.๒.๒	๓๑
๒.๒.๓	๓๑
๒.๒.๔	๓๒
๒.๓	๓๓
๒.๓.๑	๓๓
๒.๓.๒	๓๕
๒.๓.๓	๓๗
๒.๓.๔	๓๘
๒.๓.๕	๔๐
๒.๓.๖	๔๑
๒.๓.๗	๔๓
๒.๔	๔๔
๒.๔.๑	๔๕
๒.๔.๒	๔๕

๒.๔.๓ อายุ	๕๗
๒.๔.๔ อาชีพ	๕๘
๒.๔.๕ สถานะการเงิน	๕๙
๒.๔.๖ การใช้ชีวิตเริ่มต้นจากตำแหน่งทางการ เมืองในระดับท้องถิ่น	๕๙
๒.๕ การไปใช้สิทธิของประชาชนในการลงคะแนนเสียง	๕๓
สรุป	๕๖

บทที่ ๓ บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ และผลสะท้อน	๕๗
๓.๑ อำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร	๕๗
๓.๑.๑ หน้าที่เกี่ยวกับการออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ	๕๘
๓.๑.๒ การตรวจตราการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร	๕๘
๓.๑.๓ สภาผู้แทนราษฎร เป็นแหล่งรวมและแสดงมติมหาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร	๕๘
๓.๒ กระบวนการสำคัญในการออกกฎหมาย	๕๘
๓.๒.๑ ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติ	๕๘
๓.๒.๒ ขอบบังคับในการ เสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๕๘
๓.๒.๓ ขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของฝ่ายนิติบัญญัติ	๖๒
๓.๓ คณะกรรมาธิการ	๖๘
๓.๓.๑ คณะกรรมาธิการสามัญ	๗๐
๓.๓.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญ	๗๑
๓.๓.๓ คณะกรรมาธิการร่วมกัน	๗๓

๓.๔ บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการ เสนอร่างพระราชบัญญัติ ๓๕

๓.๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่ ส.ส. เสนอ และสภาลงมติประกาศ
ใช้เป็นกฎหมาย ๓๕

๓.๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติที่ ส.ส. ขอถอน ๓๗

๓.๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติที่ผิดข้อบังคับการประชุมและการ
ปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ๓๘

๓.๔.๔ ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลรับไปพิจารณา ก่อนรับหลักการ ๔๐

๓.๔.๕ ร่างพระราชบัญญัติที่ตกไปเพราะเหตุอื่น ๔๑

๓.๔.๖ ร่างพระราชบัญญัติที่มีผลให้รัฐบาลต้องลาออก ๔๕

๓.๕ บทบาทของ ส.ส. ในการรับร่างพระราชบัญญัติ ๔๔

๓.๖ ปัจจัยสำคัญในการลงมติรับร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร ๕๒

บทที่ ๔

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส. ๕๕

๔.๑ ประสิทธิภาพทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและ ส.ส. มีน้อย ๕๖

๔.๒ ระบบการเมือง ๕๘

๔.๒.๑ รัฐธรรมนูญ ๖๐๐

๔.๒.๒ ผู้นำทางการเมืองซึ่งเป็นข้าราชการประจำ ๑๐๑

๔.๒.๓ พรรคการเมืองไม่เข้มแข็งพอ ๑๐๑

๔.๓ เครื่องมือดำเนินงานทางการเมือง ๑๐๒

๔.๓.๑ ระบบคณะกรรมการบริหาร ๑๐๒

๔.๓.๒ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ๑๐๓

๔.๔ ประชาชน ๑๐๔

บทที่ ๕

สรุปและขอเสนอแนะ ๑๐๖

- บรรณานุกรม ๑๑๔

- ภาคผนวก ๑๒๔

- ประวัติผู้เขียน ๑๔๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑ - ๑	แสดงสถิติการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งครั้งที่ ๑ - ๑๑	๒๖
๒ - ๑	สาเหตุของใจที่ทำให้สมัครรับเลือกตั้ง	๓๐
๒ - ๒	การที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้ง เนื่องจาก	๓๒
๒ - ๓	การโฆษณาหาเสียง เลือกตั้งที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๓๕
๒ - ๔	การปรากฏตัวในที่สาธารณะหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๓๖
๒ - ๕	การแจกเงินหรือสิ่งของหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๓๗
๒ - ๖	การใช้อิทธิพลของข้าราชการหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๓๘
๒ - ๗	การอาศัยหัวคะแนนในการหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๔๐
๒ - ๘	พรรคการเมืองในการหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๔๒
๒ - ๙	การสนับสนุนจากสื่อมวลชนในการหาเสียงที่ให้ประโยชน์มากที่สุด	๔๓
๒ - ๑๐	ประชาชนแยกหลักอะไรในการลงคะแนนเสียง	๔๔
๒ - ๑๑	จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง ทั่วไปทั้ง ๑๑ ครั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	๔๖
๒ - ๑๒	จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง ทั่วไปทั้ง ๑๑ ครั้ง จำแนกตามระดับอายุ	๔๘
๒ - ๑๓	จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง ทั่วไปทั้ง ๑๑ ครั้ง จำแนกตามระดับอาชีพ	๕๐
๒ - ๑๔	อิทธิพลที่ทำให้ประชาชนลงคะแนนเสียง	๕๓
๒ - ๑๕	การที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย เนื่องจากสาเหตุ	๕๕
๓ - ๑	เปรียบเทียบการเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อบังคับการประชุม และการ ปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๗๖ - ๒๕๑๓	๖๑
๓ - ๒	ร่างพระราชบัญญัติที่ ส.ส. เสนอ	๘๗
๓ - ๓	ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาล เสนอ	๘๑
๔ - ๑	บทบาทของ ส.ส. ที่สำคัญที่สุด	๘๘
๕ - ๑	ผู้สมัครรับเลือกตั้งควร เป็นผู้สังกัดพรรคการเมือง	๑๐๕
๕ - ๒	ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับเลือกตั้งควรมีคุณสมบัติ	๑๑๐

บทนำ

ความสำคัญของเรื่อง

ในประเทศที่มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีอาณาเขตกว้างใหญ่ และมีพลเมืองเป็นจำนวนมาก การที่จะให้ราษฎรแต่ละคนเข้ามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรง โดยให้ทุกคนมาร่วมประชุมออกเสียงและทำการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ของประเทศนั้นย่อมเป็นไปได้ จึงจำเป็นต้องหาวิธีการ เลือกสรรบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คนเข้าไปทำหน้าที่ใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนอย่างมีระเบียบแบบแผน รักษาผลประโยชน์ของชนส่วนรวม และเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างอำนาจของรัฐกับสังคม ดังนั้น การเลือกตั้งจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด^๑ เปรียบเสมือนหัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ไม่มีอะไรอื่นจะให้โอกาสโดยตรงกับผู้มีสิทธิออกเสียงที่เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกิจการของรัฐ เท่ากับการเลือกตั้ง^๒ นอกจากนั้น การเลือกตั้งยังเป็นวิธีการแสดงออกซึ่งความชอบธรรมแห่งอำนาจอย่างหนึ่ง^๓ เพราะว่าการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ (General Will) ของประชาชน ในการกำหนดนโยบายการปกครองของประเทศ

ประเทศไทยภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ เป็นต้นมา ได้นำเอาการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยทางผู้แทนมาเป็นหลักในการปกครองประเทศ โดยยึดหลักการที่ว่า "...การให้ราษฎรออกเสียงเลือกตั้งบุคคลที่จะไปทำหน้าที่ปกครอง

^๑ คีลปิน บูรณคีลปิน, "อิทธิพลของวิธีการเลือกตั้งที่มีต่อระบบการเมือง" รวมบทความทางการเมือง เล่ม ๓ (พระสมุห : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๑), หน้า ๖๘

^๒ อับราฮัม วิกคอฟ และ จอน โอ นิวมัน, การเมืองแบบอเมริกัน, ดร.ภรต ทองธรรมชาติ แปล (พระสมุห : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๑), หน้า ๖๑

^๓ พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทักษิ, ประชาธิปไตยกับกระบวนการเมืองในประเทศไทย, (พระสมุห : โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์, ๒๕๑๒), หน้า ๑๘

ประเทศคน เป็นวิธีที่สอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตยมากกว่าการแต่งตั้ง หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ก็เพราะวิธีการเลือกตั้งนั้นเป็นวิธีการที่ทำให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอำนาจควบคุมดูแลแทนตนได้อย่างใกล้ชิด และทำให้ผู้แทนราษฎรต้องตระหนักอยู่เสมอว่า อำนาจที่ตนได้รับมานั้นเป็นอำนาจที่ผู้เป็นเจ้าของเรียกคืนได้เสมอ ซึ่งถ้าหากว่าตนอาจจะได้รับมอบหมายอำนาจนั้นต่อไป ตนก็จะต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก...

ผลจากการเลือกตั้ง ๑๑ ครั้งในอดีต การเลือกตั้งไม่ได้มีความหมายไกลถึงการแสดงเจตจำนงของชาติออกมา และการกำหนดอำนาจการเมืองของกลุ่มบุคคลหรือที่มีอำนาจอยู่ในขณะหนึ่ง ๆ ด้วยเหตุนี้แม้ว่าการเลือกตั้งจะเป็นการเลือกตั้งที่ให้สิทธิแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง แต่ทว่าองค์กรที่ได้รับเลือกหาได้มีสภาพเป็นองค์กรที่ถ่ายทอดความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของปวงชนอย่างแท้จริงหรือไม่ และไม่มืองค์กรของรัฐองค์กรใดเลยที่แสดงให้เห็นถึงรัฐบาลเป็นรัฐบาลของประชาชน ทั้งนี้ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งมีเพียง ๒ ครั้งเท่านั้นที่อยู่ครบวาระ นอกนั้นต้องพ้นตำแหน่งก่อนครบวาระเนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง อันเป็นผลมาจากการปฏิวัติรัฐประหาร และเปลี่ยนรัฐธรรมนูญ ยิ่งกว่านั้นการที่ผู้นำทางการเมืองไม่เห็นความสำคัญของการมีสภา ทำให้ฐานะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องลบล้างตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น การกำหนดให้มีการแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ สมาชิกวุฒิสภา หรือพฤฒสภา ไว้คอยถ่วงอำนาจสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้ง ได้ทำให้สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งไม่มีอำนาจที่จะควบคุมรัฐบาลได้อย่างแท้จริง และทำให้การรวมตัวกันในหมู่สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งในรูปของพรรคการเมืองเกิดขึ้นได้ยาก จึงยังผลให้สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยหันไปร่วมมือกับกลุ่มบุคคลหรือที่มีอำนาจอยู่ในขณะนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้การดำเนินงานทางคานานิติบัญญัติจึงขาดพลังที่จะต่อรองกับฝ่ายบริหารได้ ประกอบกับประชาชนยังไม่เคยชินกับการใช้สิทธิการเลือกตั้ง และบางครั้งต้องว่างเว้นจากการเลือกตั้งนานถึง ๑๐ ปี ทำให้ไม่สามารถจะเลือกคนที่สุจริตเป็นผู้แทนของตนได้ การเลือกตั้งแต่ละครั้งจึงยึดหลักความนิยมส่วนตัวคนสำคัญกว่าหลักการ พิจารณามุคคิลิภาพและความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครมากกว่านโยบาย มีอิทธิพลทำให้ทางการเมืองต้องหันมาหาวิธีการที่ไม่ถูกต้องเพื่อให้ได้คะแนนนิยม

๔ กระทบ ท่องธรรมชาติ, รัฐสภาในระบบการปกครองของไทย (พระนคร : โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมนิยมสังเคราะห์, ๒๕๑๔) หน้า ๓๐

๕ พงศ์เพ็ญ ศกุนตภักย์, เรื่องเดิม, หน้า ๑๔ - ๑๕

ของชน บ่อยครั้งค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้แทนราษฎรจึงสูงมาก ซึ่งความไม่เข้าใจใน
ความสำคัญของสิทธิเลือกตั้งนี้เป็นมูลเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันค่อนข้าง
น้อยกว่าที่จะกล่าวได้ว่าเป็นรัฐบาลของประชาชน

ตราบิโคที่ระบบการเมืองของไทยไม่เอื้ออำนวยดังกล่าว ประชาชนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ยังเล่นการเมืองในระบบยึดตัวบุคคลมากกว่านโยบายหรือหลักการ แม้แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมาก
กว่าผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติแล้ว ตราบิโคที่การเลือกตั้งก็ยากที่จะเป็นเครื่องแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์
ของประชาชนที่แท้จริง และย่อมมีผลสะท้อนต่อเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญในการ
พัฒนาระบบประชาธิปไตย

ความมุ่งหมายในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" ผู้เขียนมุ่งศึกษาในแง่พฤติกรรมต่าง ๆ ของการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรตั้งแต่เริ่มแรก (๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖) จนถึงการเลือกตั้งครั้งหลังสุด (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒)
ว่าการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร มีประชาชนไปออกเสียงเลือกตั้งมากน้อยเพียงใด ในการ
หาเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีกว้างหรืออย่างไร เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการเลือก
ตั้งแล้ว สมาชิกเหล่านี้มีบทบาทอย่างไรในการดำเนินงานตามนิติบัญญัติ แล้วจึงวิเคราะห์ว่าการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีผลสะท้อนตอบหาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่ทางด้าน
นิติบัญญัติมากน้อยประการใด และมีปัจจัยอื่นเอื้ออำนวยหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความ
สัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่ามีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางด้าน
นิติบัญญัติของ ส.ส. มากน้อยเพียงใด รวมตลอดถึงปัจจัยอื่นที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของ ส.ส. ลมเหลว
ตลอดมา

วิธีการศึกษาและขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติ
หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" ผู้เขียนจะได้ศึกษาการเลือกตั้งครั้งแรกจนถึงครั้งสุดท้าย โดยอาศัย
กฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกฉบับ (Legal Approach)
เป็นหลักในการเขียน ส่วนการศึกษากว้างวิธีในการหาเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการดำเนิน
งานตามนิติบัญญัติจะได้ศึกษาจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เช่น หนังสือพิมพ์
รายงานการประชุมสภาและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ นอกจากนั้นจะใช้วิธีออกแบบสอบถาม
(Questionnaire) การสัมภาษณ์ (Face to Face Interviews) อดีตสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม

สำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนจะเขียนเฉพาะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก จนถึงกึ่งกลางปฏิวัติ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ และจะมุ่งเน้นถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนทางค่านิยมจิตวิทยา สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข สถิติ จะอาศัยเอกสารจากกองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นหลักในการพิจารณาวิเคราะห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้จะช่วยเผยแพร่ความรู้ (Educate) เกี่ยวกับการเลือกตั้ง กลวิธีในการหาเสียงเลือกตั้ง และพฤติกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอดีตว่ามีผลสะท้อนอย่างไรต่อการดำเนินงานค่านิยมจิตวิทยา เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการเลือกตั้งในอนาคตต่อไป

การเสนอเรื่อง

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนได้เสนอเรื่องแบบพรรณนาความ (Descriptive) แบบวิเคราะห์ (Analysis) ควบคู่กันไปแต่ละบท ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

บทที่ ๑ จะกล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยตั้งแต่เริ่มแรก (๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖) จนถึงครั้งสุดท้าย (๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒) โดยพิจารณาถึงระบบการเลือกตั้ง เขตการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้ง ข้อจำกัดเกี่ยวกับผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละครั้งว่าเป็นอย่างไร และมีผลต่อการเลือกตั้งอย่างไร ตลอดจนการไปใช้สิทธิของประชาชนในการลงคะแนนเสียงมากน้อยเพียงใด

บทที่ ๒ จะกล่าวถึงกลวิธีในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยศึกษาถึงสาเหตุการเข้ามามีบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วิธีการหาเสียงเลือกตั้ง และอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงของประชาชน ตลอดจนการไปใช้สิทธิของประชาชนในการลงคะแนนเสียงน้อยเพราะอะไร

บทที่ ๓ จะกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร กระบวนการสำคัญในการออกกฎหมาย ระบบคณะกรรมการ การตลอดจนบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และปัจจัยสำคัญในการรับร่างพระราชบัญญัติ

บทที่ ๔ จะชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวโยงของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่ามีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางค่านิยมจิตวิทยาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยอื่นที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรล้มเหลวตลอดมา

บทที่ ๕ เป็นการสรุปและเสนอแนะแนวทางแก้ไข